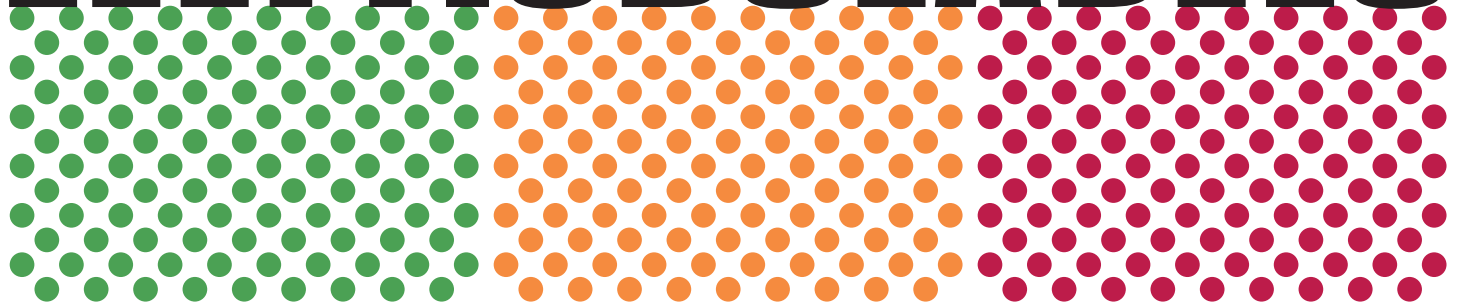

LEEFTIJD LABELS

INLEIDING

Deze brochure probeert je wegwijs te maken in het toekennen van leeftijdslabels. Ze geldt **niet** voor **journalistieke of documentaire producties**. Bij die producties gebruiken we normaal geen leeftijdslabel maar we zullen wel mondeling waarschuwen voor schokkende of expliciete beelden. Deze brochure is ook geen reglement. Na overleg kan er voor een concreet geval altijd een andere keuze gemaakt worden. De netmanager neemt de eindverantwoordelijkheid. De brochure hoopt wel een leidraad te zijn bij het overleg daarover.

DE LABELS

Bij de VRT gebruiken we twee leeftijdslabels :

Als een programma niet geschikt is voor kijkers onder de zestien, dan kondigt de omroepster of stem dat duidelijk aan met de standaardzin : **"Dit programma is geschikt vanaf 16 jaar."**

In de uitzending zelf wordt het logo de **eerste 10"** getoond.

Voor **16+** programma's vraagt het mediadecreet ook dat we door ons uitzenduur ervoor zorgen dat minderjarigen het programma normaal niet bekijken. De netmanager beslist hierover.

TRAILERS VOOR 16+ PROGRAMMA'S, DIE ZELF OOK 16+ MATERIAAL BEVATTEN, ZENDEN WE NIET UIT VOOR 20.30 UUR EN WE GEVEN ZE DE HELE TRAILER LANG HET 16+ LOGO.

Programma's die **12+** krijgen, vinden we niet "schadelijk voor de zedelijke ontwikkeling van minderjarigen" in de zin van het mediadecreet. Daarom kan het voor **12+** ook volstaan dat het label minstens 5 seconden in beeld is bij het begin van de uitzending, al kan er naar gelang de omstandigheden voor gekozen worden om verder te gaan. Het **12+** label beschouwen we als een service voor de ouders die meekijken. Het gebruik ervan is dus ook minder dwingend dan het **16+** label.

Zowel bij **12+** als bij **16+** gaan we ervan uit dat de ouders meekijken.

ROUTING

- 1.** De programmamaker vermeldt op de formulieren inhoudelijke programmagegevens (IPG) en technische gegevens voor uitzending (TEG) of een auditief en visueel signaal nodig is voor **16+**. Als het om een **12+** label gaat moet dit uitdrukkelijk worden gemeld en hoeft er geen auditief signaal te zijn. Het visuele volstaat.
- 2.** De netplanner registreert de code bij het programma in **WHATS'On**.
- 3.** Uitzendregie, autopromotie en teletekst nemen deze gegevens over voor concrete verwerking.
- 4.** Deze gegevens kunnen gebruikt worden voor wettelijke rapportering.
- 5.** Ook bij uitgesteld kijken wordt ervoor gezorgd dat het **16+** label zichtbaar is voor de mediagebruiker, en **VOOR** het programma wordt opgevraagd.

VOORBEELDEN

We geven nu een aantal thematisch geordende voorbeelden. We denken dat dat handiger is dan abstracte regels. Tegelijk kunnen voorbeelden natuurlijk ook nooit alles dekken. Bij twijfel kan je feedback vragen aan de manager beroepsethiek. De eindbeslissing ligt bij de netmanager.

1. SEKSUALITEIT

ALL

- Twee mensen liggen naakt in bed. Er zijn, eenmalig en zonder close-ups, borsten of billen te zien maar geen genitaliën. Ze tongzoenen. Het is duidelijk dat ze vrijen. De geslachtsdaad zelf wordt niet getoond of niet nadrukkelijk gesuggereerd.

12+

- Twee mensen strelen elkaar over borsten en billen. Ze hebben kleren aan maar zulke scènes komen echt wel voortdurend voor in het programma.
- De geslachtsdaad wordt nadrukkelijk gesuggereerd maar er is geen duidelijk beeld van genitaliën. Er zijn wel borsten of billen te zien, maar kort en eenmalig.

16+

- Er zijn genitaliën close-up in beeld.
- Er zijn geregeld seksuele handelingen. Er zijn vaak blote borsten of billen te zien.

2. ANGST

ALL

12+

16+

- Kinderen komen in een heel griezelige omgeving. Er gebeuren allerlei onverwachte dingen waar ze van schrikken. Het is onaangenaam, maar er wordt nooit gesuggereerd dat er gevaar is voor hun leven.
- Er dreigt iemand te verdrinken maar hij wordt gered.
- Er is oorlog in een niet-bestaand land. Vele mensen sterven. Je ziet geen ernstige verwondingen of bloed maar je ziet wel lijken en je weet dat de agressor meedogenloos is. De angst wordt met allerlei (muziek)effecten duidelijk opgezocht. Op het einde van de aflevering lijkt er geen enkele uitweg te zijn. Het is allemaal heel beangstigend.
- Je ziet zwaar gehavende lijken. Er wordt aan zelfverminking gedaan. Het angst-effect wordt opgezocht met extreem angst-aanjagende geluiden

De categorie angst gaat normaal niet verder dan 12+, angst op zichzelf zal slechts uitzonderlijk 16+ geven. Maar er kunnen natuurlijk ook andere elementen zijn die toch weer 16+ opleveren

3. GEWELD

ALL

12+

16+

- Een ruimteschip ontploft nadat het getroffen is door een laserstraal. De piloot is waarschijnlijk dood, maar je ziet dat niet.
- Het monster Smagogorn wordt gedood door met een magisch zwaard zijn hoorn af te hakken.

► *De context is niet realistisch.*

- Hardy slaat Laurel hard op zijn hoofd.
- Een jongen die alleen thuis is, slaagt erin om het haar van inbrekers in de fik te steken. Ze zien er belachelijk uit, maar ze zijn niet ernstig gewond.

► *Slapstickcontext.*

- De tekenfilmmuis Jerry lokt de kat Tom in een regenpijp. Tom komt eruit in de vorm van een lange buis. Hij blijft verder lopen.

► *Het geweld is niet realistisch, de verwondingen zijn dat ook niet.*

- Een tekenfilmpersonage krijgt in beeld een messteek. Het is duidelijk dat hij pijn heeft. Er is bloed.

- Een tekenfilmpersonage doet aan zelfverminking.

In tekenfilms kan er normaal iets meer, omdat de context meestal onrealistisch is maar ook geweld in tekenfilms kan 12+ of 16+ krijgen bijvoorbeeld als het zichtbaar, indringend en realistisch is én als het ook leidt tot ernstige verwondingen.

ALL

- Er wordt enorm veel geschoten maar niemand lijkt ooit gewond te raken. (genre "the A-team")
- De held wordt gewond maar zonder veel zichtbaar geweld. Hij heeft pijn maar het eindigt goed.
- Een hoofdpersonage wordt ontvoerd maar zonder veel zichtbaar geweld en het loopt goed af.
- De politie vindt een lijk. Er zijn geen ernstige verwondingen zichtbaar.

► **Geen ernstige verwondingen**

12+

- Er wordt een meisje ontvoerd. Ze verzet zich hevig en krijgt een klap in het gezicht. Ze wordt vastgebonden. Op het einde van de aflevering weet je niet hoe het met haar is.

► ***Er is zichtbaar, indringend en realistisch geweld maar zonder ernstige verwondingen.***

"Indringend" wil zeggen dat het geweld hard aankomt bij het slachtoffer en dat de agressor ook bedoelt dat het hard aankomt.

16+

- Er wordt een meisje ontvoerd. Ze verzet zich hevig en krijgt rake klappen in het gezicht die duidelijk pijn doen. Ze wordt in beeld verkracht.
- Een man krijgt zichtbaar een kogel in het hoofd.
- Een man wordt neergeschoten, hij ligt in een grote plas met bloed.
- Een lijk is zwaar verbrand en verminkt en is toch duidelijk in beeld.

► ***Er is zichtbaar, indringend en realistisch geweld met ernstige verwondingen.***

(Zulke beelden mogen dus ook niet in trailers terechtkomen die voor 20.30 uur worden uitgezonden.)

4. DRUGS

ALL

- De piraten in Pipi Langkous drinken zich lazarus nadat ze de schat gevonden hebben.
- Patsy in Absolutely Fabulous drinkt de hele dag champagne maar het is ook gewoon een gek mens.

▶ *Er is overdreven alcoholgebruik door een niet serieus te nemen anti-held (anti-helden).*

12+

- Een politie-inspecteur is duidelijk drankverslaafd. Toch is hij de held die de zaak uiteindelijk oplost.

▶ *Een ernstig te nemen personage gebruikt harddrugs of gebruikt echt overmatig softdrugs of alcohol, zonder dat dit wordt afgeraden.*

16+

- Een personage zegt dat heroïne een feest is. Niemand spreekt dat tegen.
- Er wordt getoond hoe je heroïne moet injecteren

▶ *Drugsgebruik of overmatig alcoholgebruik wordt expliciet in een gunstig daglicht geplaatst*

5. TAALGEBRUIK

ALL

- Er wordt sporadisch fuck, shit en godverdomme gezegd.
- Er wordt "Vuile Marokkaan" gezegd, maar degene die het zegt wordt terechtgewezen.
- Er wordt gezegd dat vrouwen minderwaardig zijn, maar de man die het zegt is een beetje gek. Basil in Fawlty Towers, Al Bundy in Married with Children.

12+

- Er worden (nogal vaak) grove, racistische of seksistische beledigingen geuit, ("Vuile smeerlap, vuile makak, hondenlul, gratenkut, ...") zonder dat dit tot een terechtwijzing leidt.

16+

- Er worden seksistische of racistische dingen gezegd zonder dat er een tegengeluid is door ernstig te nemen personages. De uitlatingen zijn eigenlijk niet aanvaardbaar maar het lijkt alsof iedereen ze banaal vindt. ("Marokkanen zijn nu eenmaal achterlijk.")

Dit soort van uitlatingen kan ook een reden zijn om het programma gewoon **niet uit te zenden.**

6. OMGANG MET MENSEN

ALL

- Onschuldige mensen worden voor schut gezet of in licht gênante situaties gebracht maar dit wordt duidelijk afgekeurd.

12+

- In een fictieprogramma wordt een jongen gepest. De pesters trekken zijn broek op zijn enkels. De pesters lijken daar niet voor te worden gestraft.

16+

- Echte mensen worden in gênante situaties gebracht. Ze worden bijvoorbeeld live geconfronteerd met hun overspel. Mensen vliegen elkaar fysiek aan. (Jerry Springer)

7. ZELFMOORD

ALL

12+

16+

- In de Film Ruis begrijp je na verloop van tijd dat het hoofdpersone van iedereen afscheid aan het nemen is. Gehoorbeschadiging door muziek maakt hem het leven zo lastig dat hij kiest voor zelfmoord.

► ***Programma's waarin zelfmoord wordt voorgesteld als een goed te keuren oplossing.***

